

ПРИМЕНА НАУЧЕНИХ ЗНАЊА

Носилац Еразмус+ акредитације
у области школског образовања

2024-1-RS01-KA121-SCH-000196851

**Sufinansira
Evropska unija**

ПРЕДГОВОР

Визија европске димензије учења

Пред вама се налази Зборник радова који није само формални извештај, већ и најконкретнији доказ посвећености Основне школе „Свети Сава“ Пожаревац стратешком развоју и унапређењу квалитета наставе. Наша школа је, добијањем Еразмус+ Акредитације (број 2024-1-PC01-KA121-SI2X-000196851) за период 2021. до 2027. године, прешла са појединачних пројеката на дугорочно, стратешко планирање интернационализације и професионалног усавршавања.

Циљ Еразмус+ програма, а самим тим и наше Акредитације, није само омогућавање мобилности наставног особља у иностранству. Прави изазов лежи у фази која следи по повратку: Примена научених знања у настави. Овај Зборник је посвећен управо тој кључној фази. Он представља збир искустава, нових метода, иновативних приступа и конкретних примера добре праксе које су наше колеге стекле током својих мобилности реализованих у оквиру Акредитације. Сваки рад је сведочанство о томе како се европска димензија, са својим вредностима инклузије, толеранције, дигитализације и одрживости, директно интегрише у наше учионице и школско окружење.

Кроз ове примере, желимо да подстакнемо отвореност, размену и континуирано учење унутар нашег наставничког колектива, али и да инспиришемо друге школе. Наша је мисија да сваки ученик ОШ „Свети Сава“ добије квалитетно образовање обogaћено најсавременијим европским педагошким трендовима. Позивамо све читаоце – колеге, родитеље и ширу заједницу – да пажљиво проуче овај Зборник и препознају његов значај као инвестицију у будућност образовања наше деце.

Еразмус+ тим ОШ „Свети Сава“ Пожаревац Октобар 2025.

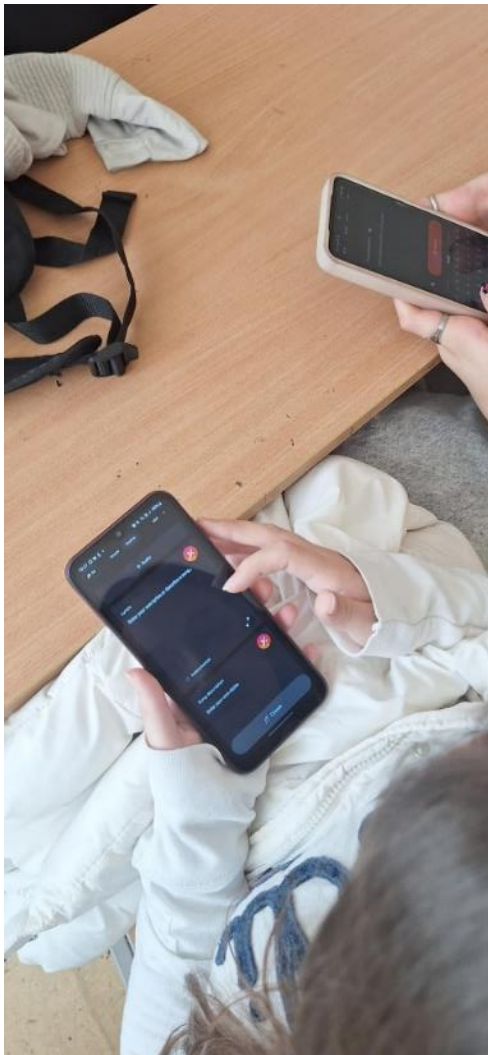
• ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ (Саша Миловановић)

Инспирисан моделом сарадње који ученици показују током извођења тимских задатака, наставу физичког васпитања сада обогаћујем Динамичком Координацијом "Огледало". Уместо индивидуалног извођења покрета, ученици у паровима морају да пређу задату област, при чему један (Вођа) изводи разноврсне покрете (искорак, чучњева, промене правца), а други (Огледало) има задатак да у тренутку, прецизно и уназад копира рад свог партнера. Овај приступ не мери само физичку спремност, већ присиљава ученике на константну визуелну комуникацију, брзину реакције и фину координацију покрета. Тиме се развијају вештине посматрања, предвиђања покрета и одговорност према партнерству, јер неуспех једног члана (неспретно или нетачно копирање) успорава или нарушава циљ целе групе. Физичко васпитање на тај начин постаје практична лабораторија за развој агилности, когнитивно-моторичке спремности и унапређење социјалних компетенција које су кључне за успех у животу.

- **ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА (Драгана Миливојевић)**

Након мобилности у Португалу, стечено знање о интегрисању АИ алата директно сам применила на часовима **Предузетништва** у осмом разреду. Користили смо **Суно апликацију** (АИ алат за генерисање песама) као иновативни приступ у креирању дигиталних производа. Ученици су радили у тимовима, преузимајући улоге "менаџера" и "продуцента", чиме су симулативно развијали **предузетничке вештине** и **сарадњу**. Најважнији корак било је осмишљавање детаљног "промпта" (текстуалне наредбе), који је захтевао висок ниво **критичког мишљења** како би АИ генерисала жељени жанр и садржај песме. Иако је било изазова са граматику српског језика, овај итеративни процес је подстакао изузетну **креативност** и ангажованост. На тај начин, ученици су практично применили **дигиталне компетенције** и схватили како се технологија може користити за стварање нових вредности у креативној индустрији.

• ЛИКОВНА КУЛТУРА (Ерол Ђурић и Ана Косановић)

Наставница ликовне културе Ана Косановић, инспирисана мобилношћу колеге Еропла Ђурића у Лилу, у Француској, увела је у осмом разреду пројекат „Културна баштина Србије и Француске“. Активност није била само цртање, већ поређење уметности и архитектуре обе земље, на пример, упоређивање стилова изградње средњовековних манастира и француских катедрала. Овај пројекат је захтевао да ученици истраже и представе пар српско-француских споменика, чиме су развијали Критичко мишљење. Учење кроз Крос-културално разумевање омогућило је деци да вреднују сопствену културу упоређујући је са европским наслеђем. На тај начин, наставница је успешно пренела дух Еразмуса, чинећи ученике активним истраживачима светске уметности.

Наставница ликовног Ана Косановић у сарадњи са учитељицом Јеленом Ивановић, организовала је ликовну радионицу. Учествовали су ученици осмог разреда, чланови ликовне секције. Осликавали су дрвца новогодишњим мотивима и тиме оплеменили школску новогодишњу јелку. Јелка је ове године направљена од резаних грана дрвећа из школског дворишта како би се указало на превелики конзумеризам и уједно промовисала одрживост и креативност, два камена темеља Еразмус акредитације наше школе

• СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ (Марија Марковић)

У школи у Монополију, у холу школе учили смо велики пано на коме су били дечји радови, који су настали као подршка Дану отворених врата. Нскон тог дана остали су радови који су поздрављали сваког ко уђе у школу. Ученици су занимљивим елементима направили мале слике, а на њима су биле речи љубазности.

У нашој школи ученици су показали своју креативност и тиме смо украсили кабинет српског језика.

Активност реализовале педагог Светлана Спасић и наставница српског ј. и књижевност Марија Марковић са ученицима 6.разреда.

• ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (Јелка Вучинић)

У оквиру пројектних активности и ширења добре праксе, инспирацију за рад са најмлађима пронашли смо у активностима колега са Мартиника. Тамошњи нагласак на одрживости и креативној употреби материјала преточили смо у радионицу са ученицима првог разреда. Активност је била усмерена на израду накита од рециклираних материјала, при чему смо као главни елемент користили истрошене капсуле за кафу. За најмлађе, ово није био само еколошки час, већ и прилика за развој fine моторике и креативности. Ученици су са великим ентузијазмом прали, бојили и спајали капсуле у оригиналне привеске и минђуше, показујући висок ниво ангажованости и сарадње. Радећи у малим групама, природно су се договарали око избора боја и распореда, што је била одлична вежба комуникације и поделе задатака. Овај пројекат је на најзабавнији начин пренео поруку да отпад може постати вредан ресурс, усађујући еколошку свест већ од првог разреда.

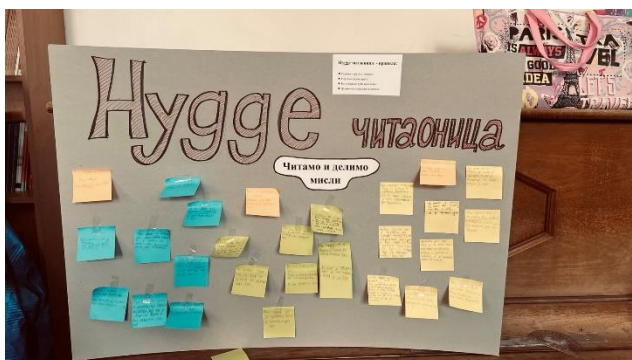
- **КАРИЈЕРНО САВЕТОВАЊЕ (Психолог, Сашка Ивановић)**

У оквиру ширења пројектних циљева и фокуса на Каријерне и животне вештине (једна од "Нових 3Ц" компетенција), организовали смо кључну радионицу за ментално здравље ученика. На часу код наставнице Марије Марковић, психолог Сашка Ивановић је одржала интерактивну сесију са ученицима 5/3 о благостању и емоционалној регулацији. Кроз динамичну презентацију, дискутовали смо о томе шта све нарушава ментално здравље и како се успешно носити са стресом. Ученици су активно учествовали у вежбама које су им помогле да разумеју сопствене емоције. Посебно су им се допале вежбе "Празна/пуна чаша" и "Тегла захвалности", која је постала стална пракса у њиховом одељењу. Кроз "Радосни јун – календар активности", деца су учила практичне технике за умиривање и активно планирање времена. Овакви пројекти директно испуњавају Еразмус циљ о припреми ученика за животне изазове, наглашавајући да је емоционална писменост једнако важна као и академско знање.

• БИБЛИОТЕКА (Слађана Којић)

Као школски библиотекар, мобилност у Данској (28.04. – 02.05.2025.) пружила ми је посебну инспирацију кроз концепт Учења кроз игру и принцип Добробити ученика (*Hugge*). Примењујући виђено у Хјертинг школи, покренула сам сталну активност за четврти разред: "Наша мала читалачка заједница – *Hugge* у библиотеци". Циљ је да се читање повеже са пријатношћу, опуштањем и дружењем, а не са обавезом. Ученици у малим групама читају кратке приче и активно размењују мишљења о поруци приче. Затим креативно израђују "Читалачке облачиће" са својим утисцима, које качимо на пано "Читамо и делимо мисли". На тај начин, развија се читалачка писменост, али и тимски рад и емпатија, трансформишући библиотеку у безбедно и подстицајно место, баш по узору на данску праксу.

• ГЕОГРАФИЈА – ЕКО ШКОЛА (Даница Гаралејић)

Примена искуства из Француске: Урбано баштованство и лековито биље

Инспирисани примерима добре праксе са мобилности у Француској, који су нагласак стављали на одрживи развој и блискост са природом, реализовали смо практичну еколошку активност у школском дворишту. Ученици трећег разреда су активно учествовали у пројекту садње лековитог биља у великим жардињерама у предњем делу дворишта.

Кључна идеја, преузета из француског модела, била је стварање мале "Урбане баште" под називом „Моја башта може свашта“. Овај пројекат није само еколошки, већ је развијао одговорност и сарадњу. Ученици су показали изузетну заинтересованост и посвећеност, учећи о врстама биљака, њиховој намени и начину неге. Рад у тимовима током садње подстакао је комуникацију и поделу задатака, док ће брига о биљкама током наредних месеци бити практична лекција из одрживости и бриге о животној средини.

• БИОЛОГИЈА (Биљана Дамњановић)

Методичка иновација: Први сусрет са биологијом

Инспирисана новим методичким и дидактичким компетенцијама стеченим током Еразмус мобилности у Француској, осмислила сам иновативан приступ за уводни час „Упознајмо биологију – науку о животу“ за ученике који се први пут сусрећу са овим предметом – ученике 4. разреда. Уместо сувопарног предавања, час је започео отвореном дискусијом о томе шта ученици интуитивно знају о живим бићима.

Кључна активност реализована је кроз Пројектни рад у групама, што је директна примена стечене добре праксе. Свака група ученика добила је физички модел или препарат (нпр. скелет, срце, биљку или микроскоп), а њихов задатак је био да истраже којој области биологије тај предмет припада (нпр. ботаника, анатомија, зоологија). Овај истраживачки приступ је развио критичко мишљење и сарадњу. Час је завршен презентацијама, где су ученици сами закључили да се биологија састоји од многих повезаних дисциплина, чиме је наставница успешно демистификовала предмет и подстакла висок ниво мотивације за даље учење.

• СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ (Слободан Јотић)

Дигитална писменост и наратија: Пројекат "Подкаст" у настави Српског језика

Инспирисан примером добре праксе са мобилности на Мартинику одлучио сам да уведем дигитални пројекат "Подкаст" као иновативни метод обраде лектире и наставних јединица. На Мартинику сам видео како колеге ефикасно користе одговоре ученика за креирање аудио-визуелног садржаја, па смо ту идеју применили у нашем образовном систему!

Пројекат је директно развијао комуникационе и дигиталне компетенције код ученика. Ученици су радили на осмишљавању питања, снимању својих одговора и њиховом монтажом у кратке аудио-епизоде о задатој теми (нпр. "Како се осећа лик из лектире?"). Затим, користио сам прикупљене аудио-записе да их претворим у видео-лекције, чиме сам ученике ставио у улогу активних креатора садржаја. Овај метод не само да унапређује јавни говор и критичко размишљање, већ трансформише пасивну наставу у интерактивно, дигитално окружење, доказујући да се најсавременије технолошке вештине могу одлично интегрисати и у наставу матерњег језика.

На Мартинику смо видели нешто што је потпуно променило моје размишљање о увођењу у час. Колеге из школе су нам објасниле да користе њихов национални, креолски плес као методу за брзу мотивацију и подизање енергије пред почетак часа. То није било само пуко посматрање – морали смо да се прикључимо и научимо основне кораке!

Када смо се вратили, применио сам ту идеју пре почетка тешких лекција. Уместо да их пустим да се "пробуде", сада час почињемо са кратком, енергичном вежбом – неким једноставним покретима или гимнастиком уз музику, инспирисаном управо тим креолским ритмом. То траје свега два минута, али резултат је фантастичан: деца се разбуде, смеју се и добијају нови фокус, чиме се развијају Сарадња и Личне и животне вештине (самомотивација). Научио сам да некада најбољи начин да припремите ученике за читање *Ратка* или *Горског вијенца* није тишина, већ добра енергија и активан покрет донесен директно из друге културе.

- **МЛАЂИ РАЗРЕДИ (Сузана Петровић, 4. разред)**

Током боравка у Румунији, посебну пажњу нам је привукла важност коју тамошње школе посвећују активном боравку у природи и близини паркова. Ово искуство директно смо преточили у теренску наставу за наше ученике.

У сарадњи са Планинарским клубом "Вукан", организовали смо учешће на Хомољском маратону, где су ученици 4. разреда успешно препешачили стазу дугу шест километара. Ова активност је значајно развијала Здравствену писменост и Сарадњу у тиму. Након физичке активности, обишли смо пећину Церемошњу, што је била изванредна, практична лекција о геолошком саставу нашег окружења и подземном свету. Посматрање природе и ручак у планинарском дому, праћени истраживањем околине, омогућили су учење кроз директно искуство (Learning by doing), баш како смо видели у Румунији. Тиме смо успешно спојили физичку активност, екологију и упознавање локалне баштине.

• ИСТОРИЈА (Петар Пантић)

Инспирисан потребом да се ученицима приближи критичка анализа прошлости, а у складу са смерницама које нам је колегиница Невена Јавић пренела са њеног курса у Шпанији, одлучио сам да у настави Историје применим нове методе фокусиране на развој Критичког мишљења и Историјске писмености. Уместо традиционалне репродукције чињеница, креирао сам „Историјске вежбе за савремено доба“ које су се фокусирале на примену знања и анализу извора, али уз помоћ Вештачке интелигенције (конкретно, сајта gemini.google.com), који сам користио за креирање вежби за ученике 6. разреда. Истовремено, колега из Француске који ја заједно са мном држао предавање о Француској револуцији ми је предочио како је он, док је радио у настави, са ученицима користио принцип „Обрнуте учионице“, где се ученици код куће припреме за час и, потом, на часу кроз вежбе утврде градиво.

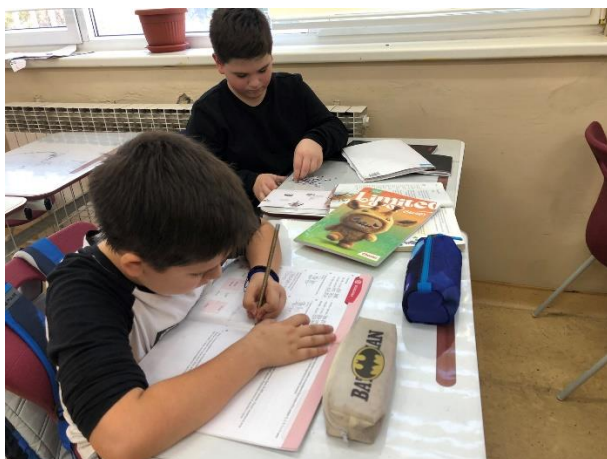
Ја сам те две ствари решио да пробам и резултати су одлични. Повратна информација од ученика је више него позитивна, комбинујемо вежбе са групним радом и „story telling“ – ом, што ученицима значајно приближава наставу историје.

- **МЛАЂИ РАЗРЕДИ (Драгана Илић, 3. разред)**

Током посматрања наставе у Француској, највише ми је оставио утисак час математике где је наставница спојила игру, покрет и размишљање. Ученици нису седели мирно и решавали задатке у свесци, већ су кроз активност „математички изазов“ у групама тражили решења на задацима постављеним по учионици. На пример, морали су да измере предмете, пронађу бројеве који се крију иза геометријских облика или израчунају разлику између дужина. Свака група имала је задатак различите тежине, па су ученици сарађивали, расправљали и сами долазили до закључака.

Такав приступ сам применила у свом одељењу у Србији. Организовала сам „математичку станицу“ где су деца пролазила кроз различите задатке – сабирање кроз игру куповине, мерење помоћу канапа, препознавање облика у предметима око себе. Уместо да им дам решење, подстицала сам их да једни другима објашњавају начин размишљања. Деца су била активна, радознала и мотивисана, а час је протекао у живој и радној атмосфери. Схватила сам да је највећа вредност онога што сам видела у Француској – учење кроз покрет, истраживање и сарадњу.

Еразмус+ тим, новембар 2025.